

Изкуството
да рисуваш
природа

Основни насоки

при рисуване на природа

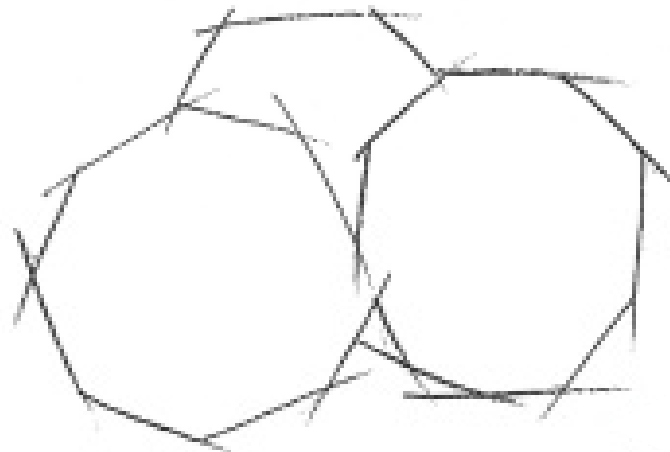
Който иска да рисува, не е нужно да търси специален повод или вдъхновение: трябва само да се реши да го направи. За начало не е нужно и да отделяте прекалено много време. С няколко молива и листа хартия ще можете навсякъде и по всяко време да започнете. А на какво трябва да обърнете внимание, как бързо да постигнете добри резултати, какви техники и тънкости има – това може по време на вашето усъвършенстване сами да разберете.

Разбира се, в тази глава ще намерите основни теоретични постановки и множество съвети за това как правилно да владеете молива, какви материали или техники на рисуване да изберете. А с помощта на внимателно подбраните мотиви от природата, включени в това издание, ще може да постигнете и първите си успехи.

Наблюдавайте внимателно: ябълки

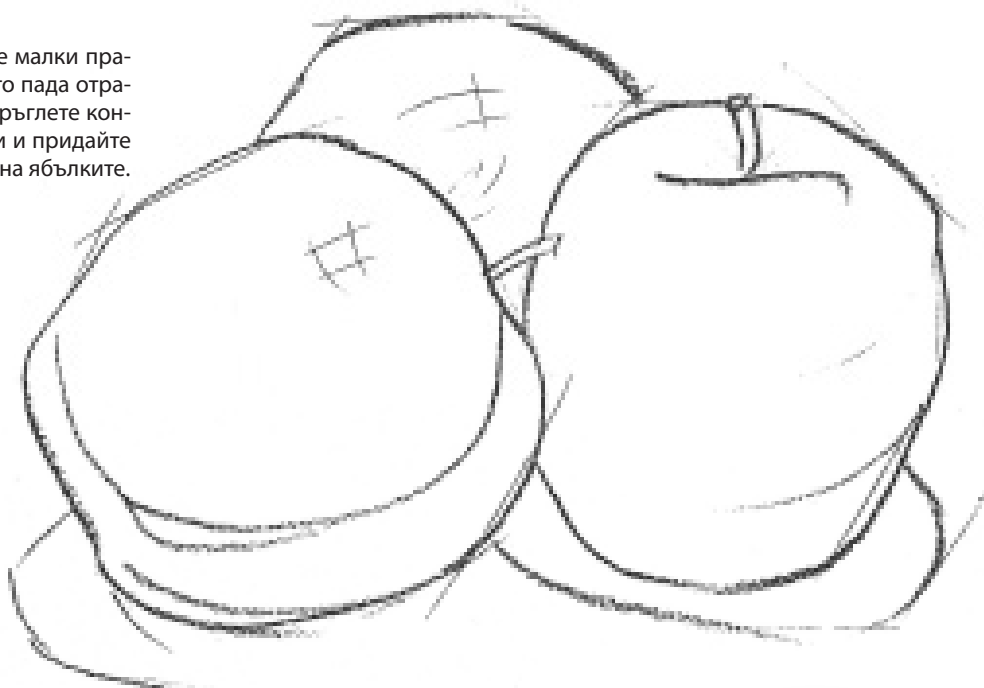
Като се научите да рисувате еднакви елементи, преминете към следващата стъпка и опитайте да рисувате елементи с различна форма. Подходящ пример са ябълките. Има много сортове, които се различават не само по форма, но и по вид: някои изглеждат така, сякаш са покрити с восък, други са сбръчкани, трети са напращели, сякаш ще се пръснат.

С мек молив *6B* или *8B*, а може и с въглен за рисуване, пресъздайте естествената форма и закръгленост на ябълките. Сенките защриховайте с паралелни щрихи. Не е необходимо да защриховате целия плод – често (както в примера тук) с бялото пространство се постига по-добър контраст.

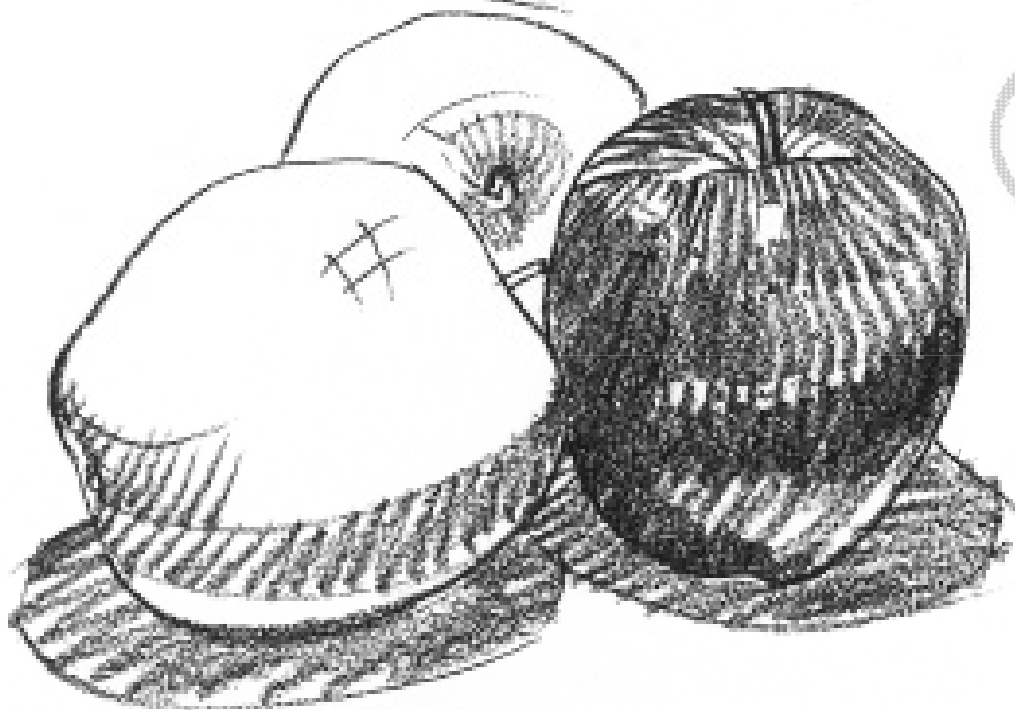

Стъпка 1. С молив *HB* нахвърляйте спомагателни линии, за да определите грубо контурите и големината на ябълките.

Стъпка 2. Очертайте малки правоъгълничета, където пада отразената светлина. Закръглете контурите, потъмнете ги и придайте естествената форма на ябълките.

Групирайте плодовете, които искате да нарисувате, в композиция. Не ги поставяйте в една и съща поза, за да не изглежда картината скучна.

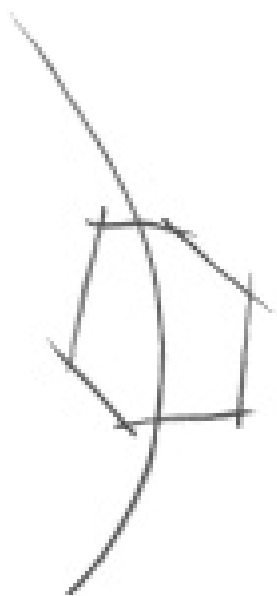

Един прост трик при аранжиране на композиция – никога не използвайте четен брой предмети (обекти).

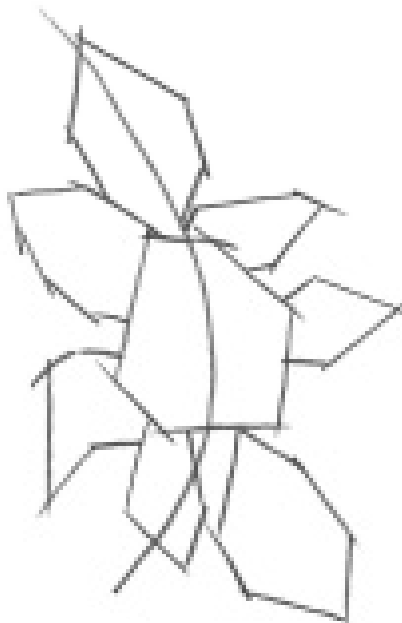
Стъпка 3. Нанесете спомагателни линии, които да ви ориентират за тъмните участъци на сянката и на пълната сянка (вж. стр. 21).

Първи растения: джел

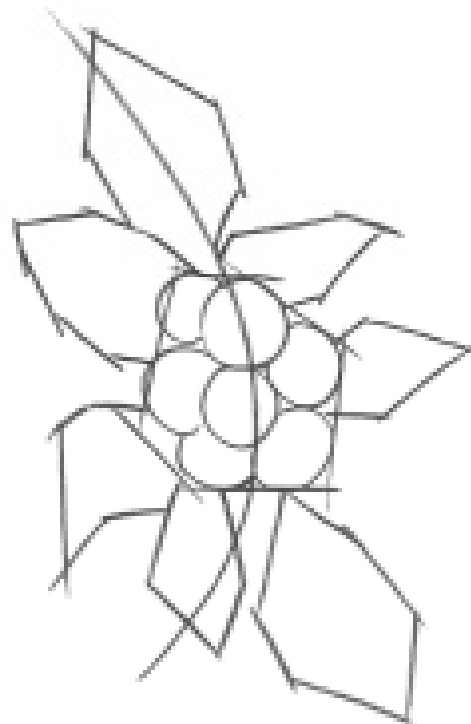
Изобилие от обекти, подходящи за първите ви рисунки, може да намерите и сред цветята. Някои от тях може би ще откриете и във вашата градина. Растенията, подходящи за начинаещи, трябва да имат изчистена форма и проста структура.

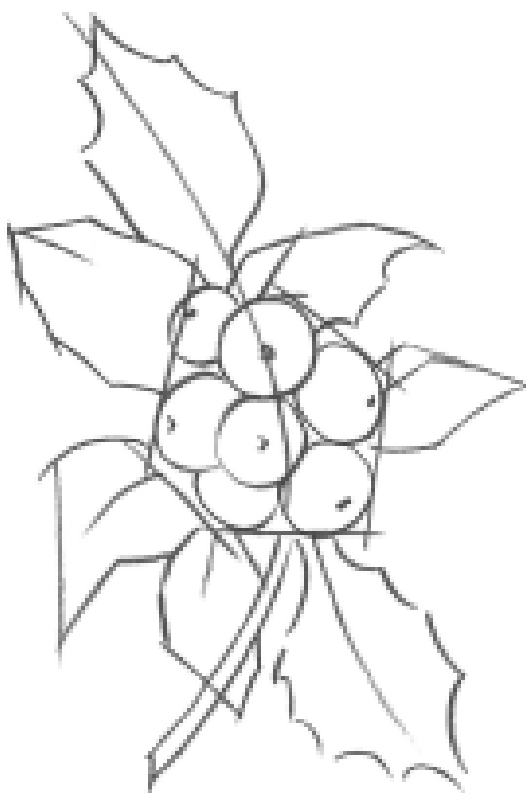
Стъпка 1. С мек молив нарисуйте клончето, на което растат топчестите плодчета: направете извита линия, която следва естествената извивка на клончето на храста. Нанесете грубо контурите на образуваното гнездо от плодчета.

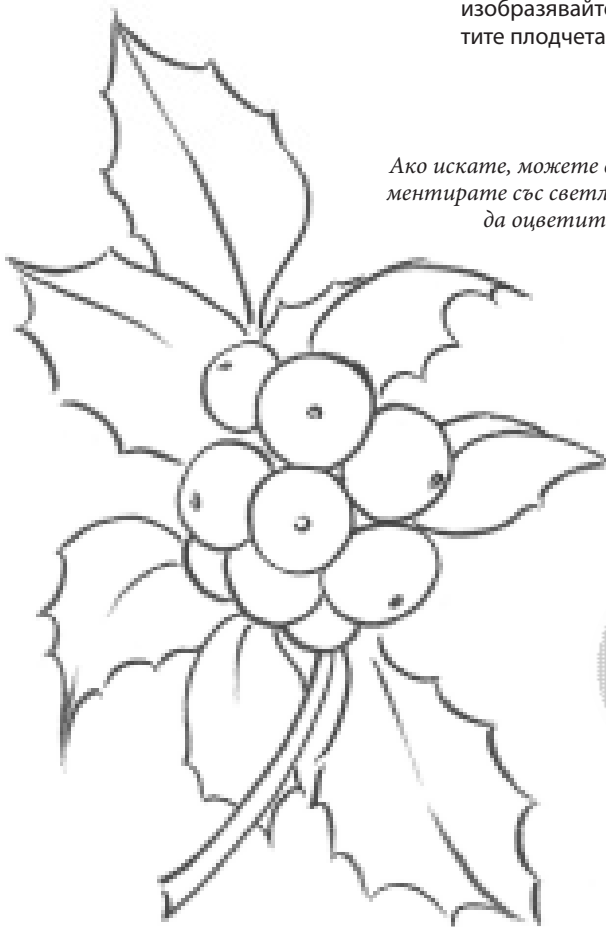
Стъпка 2. Като гледате модела, очертайте листата в естественото им положение и място.

Стъпка 3. Започнете да запълвате с кръгове и овали гроздчето, образувано от плодчетата. Винаги поглеждайте към модела и изобразявайте точно, едно по едно топчестите плодчета.

Стъпка 4. С молива следвайте контурите на всяко листо поотделно и изобразете с максимална точност неговите вдлъбнати извивки. Нанесете по една черна точка в средата на всяко кръгло плодче.

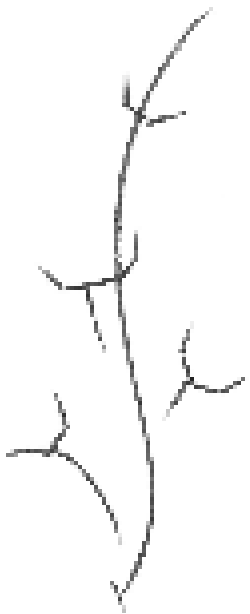
Стъпка 5. Довършете последните детайли и изтрийте последните спомагателни линии.

Ако искате, можете да експериментирате със светлосенки или да оцветите.

Започнете да рисувате по-сложни обекти едва след като придобиете опит с лесни мотиви, като плодове или растения с изчистена форма на листата (като лале например).

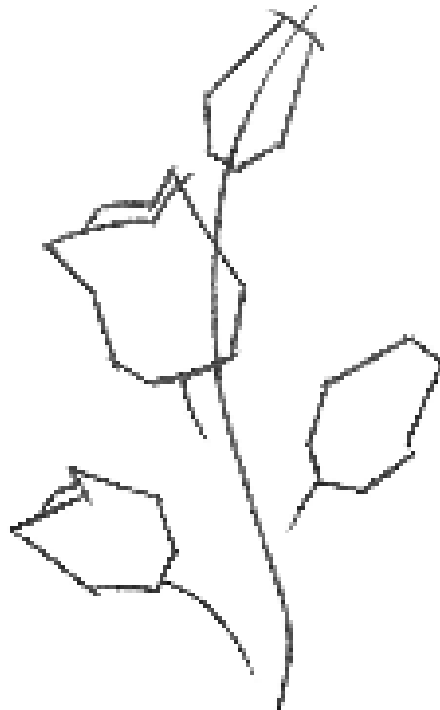
Лале

Благодарение на растениевъдите днес се срещат много видове лалета. Даденото за пример тук лале е с прост цвят и с малко венчелистчета. При рисуването на растения е важно да се хване посоката им на растеж. Затова първо нарисувайте линията, следваща тази посоката.

При всяко растение рисувайте най-напред линията, следваща посоката на растежа.

Стъпка 1. Започнете както при дже-ла: с мек молив нанесете свободно една леко извита линия, изобразяваща дръжката на лалето и следваща посоката на растежа му. Нахвърляйте основите на отделните цветове.

Стъпка 2. С прости, прави, спомагателни линии нанесете контурите на цветовете, като загатнете и венчелистчетата.

Стъпка 3. Набележете формата и позицията на листата на лалето.

Стъпка 4. След като останете доволни от основната скица, изобразете дългите, тесни листа на лалето естествени и елегантни, като нанасяте меки, дълги щрихи.

Рисуването е подобно на скока в басейн. Ако се решите да скочите – това доставя голямо удоволствие. Опитайте!

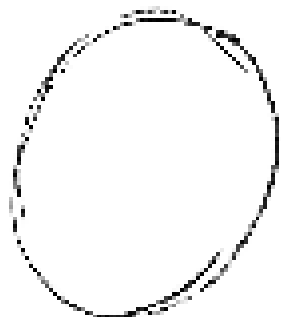

Стъпка 5. Накрая закръглете ъгълчетата на цветовете и добавете детайлите на венчелистчетата. След това изтрийте спомагателните линии.

Животни в различна среда

Спрости геометрични форми (вж. стр. 16) можете да нарисувате както предмети и растения, така и животни, като например това врабче, кацнало на върбов клон. Това, че по-късно ще добавите детайли, не трябва да ви притеснява. Важно е само, когато нанасяте първите контури върху лис-

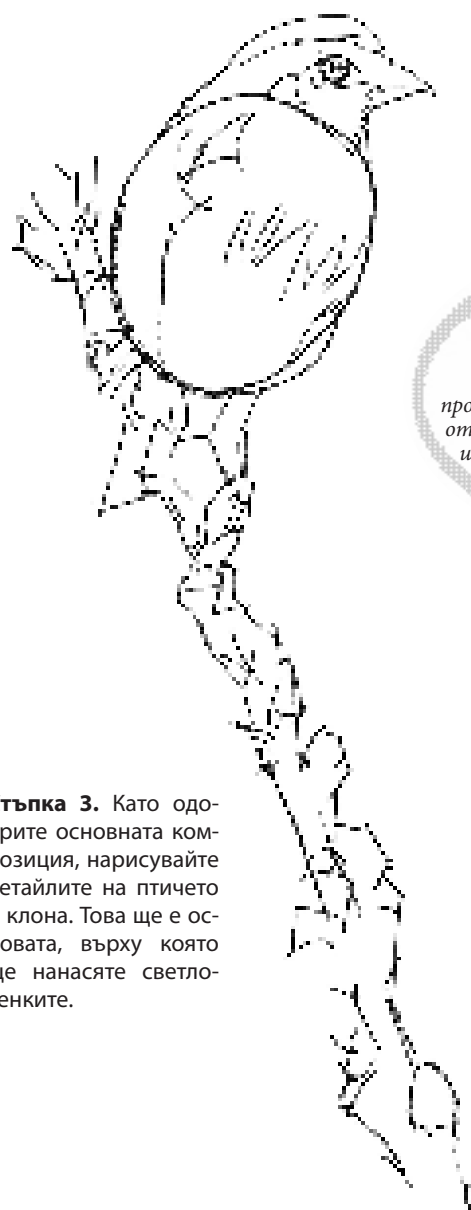
та хартия, те да не са остри, строги и плътни. Колкото по-свободни и естествени са шрихите, толкова е по-добре. Нарисувайте птичето и клона като едно цяло – иначе ще изглежда, като че допълнително сте поставили птичето върху клона.

Стъпка 1. С мек молив и свободни шрихи, направете неравномерен, леко наклонен надясно овал.

Стъпка 2. Със спомагателни линии грубо скицирайте основните контури на птичето и клона, така че пропорциите да отговарят.

Стъпка 3. Като одобрите основната композиция, нарисувайте детайлите на птичето и клона. Това ще е основата, върху която ще нанасяте светлосенките.

И в големия град може да наблюдавате животни. Ако закачите хранилка за птичета на прозореца си, ще бъдете посетени от чуруликащите дребосъчета и ще можете на спокойствие да ги изучавате.

Отначало не се опитвайте да нарисувате клона с всичките му детайли. Това ще отклони вниманието от врабчето.

Стъпка 4. Накрая ще трябва да изобразите с подходящи шрихи перушината на птичето. Много добре наблюдавайте модела, след това нанесете фини шрихи в посока на растежа на перата. Натискайте по-силно, където перата са по-тъмни. Перушината на корема нарисувайте със страничната част на графита на молива.

Всички бозайници имат чувства. Човек много добре може да разпознава настроението и чувствата на маймуните например. Някои маймуни са тъжни, други весели, с желание да играят. Внимавайте, когато предавате тези настроения и чувства.

Стъпка 1. За да нарисувате мандрил, започнете от областта на главата и направете леко удължен овал.

Стъпка 2. След това скицирайте грубо чертите на лицето, а ръцете и краката предайте в кръстосана поза.

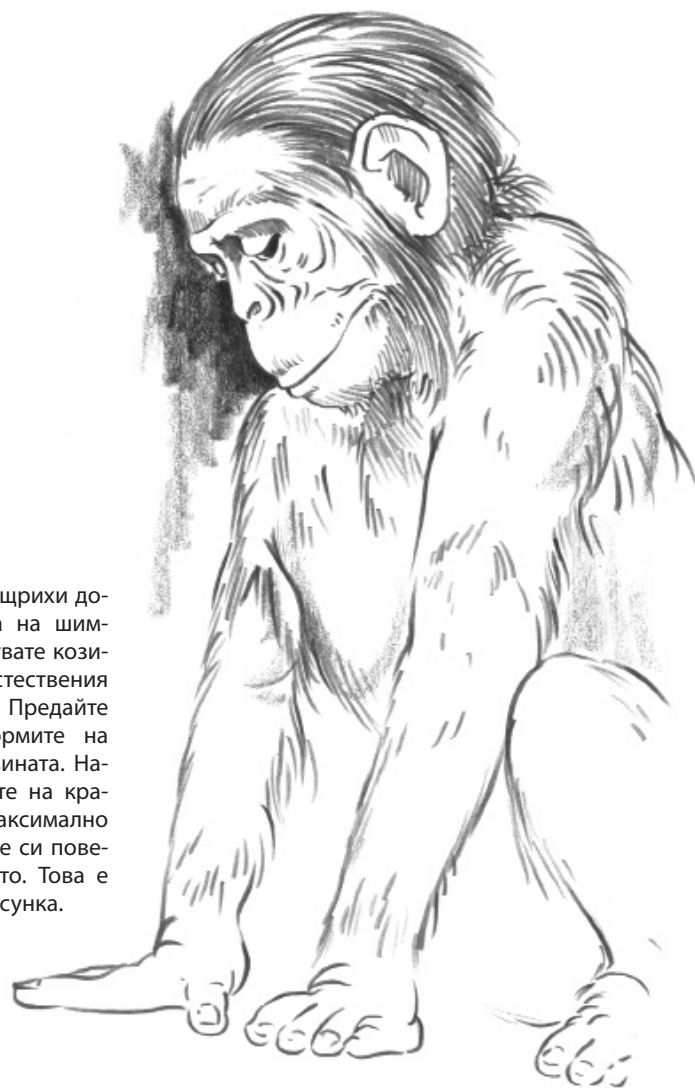
Стъпка 1. Специфичната стойка на това шимпанзе предайте с два различни овала. Маркирайте позицията на краката и ръцете.

Стъпка 2. С меки линии оформете главата, рамената, ръцете, краката и гърдите. Скицирайте лицето.

Стъпка 3. С много мек молив и плътни щрихи довършете портрета на маймуната, като не наблюдайте силно на детайлите.

Стъпка 3. С фини щрихи довършете портрета на шимпанзето. Като рисувате козината, следвайте естествения растеж на косъма. Предайте усещането за формите на мускулите под козината. Нарисувайте пръстите на краката и ръцете максимално правдиво. Оставете си повече време за лицето. Това е фокусът на тази рисунка.

Съвет

Ако сте в зоологическата градина и наблюдавате на живо маймуни, не допускайте погледите ви да се срещнат, докато ги изучавате. Точно приматите (горили, шимпанзета, орангутани и гибони) са най-близките роднини на човека от животинския свят и този втренчен, изучаващ ги поглед го възприемат като агресия.

Многопластови пейзажи

Животните и растенията са интересни мотиви, но именно пейзажите отварят погледа към невероятната хармония и могъщество на природата. Следвайте указанията и стъпка по стъпка нарисуйте един пейзаж. С радост ще разберете, че да нарисувате панорамно една планина, не е по-трудно от това да нарисувате ябълка (вж. стр. 25). И резултатът ще ви изненада приятно.

Тази бързо нахвърляна скица, съдържа всичко необходимо. Трябва само да внимавате правилно да предадете светлосенките.

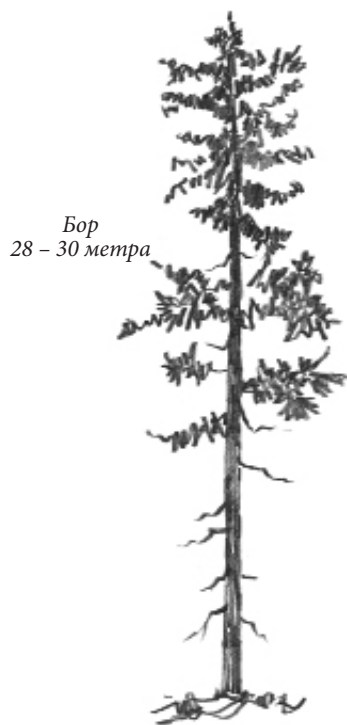
Правете много снимки, когато пътувате, защото тогава окото ви търси винаги да запечати нещо за спомен. По-късно можете да използвате тези впечатления.

Ако рисувате по оригинална снимка или използвате картина на друг художник, е желателно да назовете името му: още повече, че по закон е задължително.

Скици и бележки

Не се концентрирайте само върху цялостното скициране на избрания мотив, а и върху отделните му елементи, защото именно те по-късно ще ви помогнат да нарисувате цялостния пейзаж. Средната височина на дърветата в едни район е важна информация, както и цвета на кората на някое особено дърво и въобще всичко, което ви е направило впечатление. Ако записвате тази информация и после я използвате за картините си, то те ще са по-реалистични и автентични. Ориентирайте се по кратките бележки, показани на страницата, и си направете малка база данни.

Бор
28 – 30 метра

Синьозелени иглички

Светлокремава кора

Бреза

Неправилни, закръглени форми

Дънер на бор

Листа с мека структура

Задържал се сняг по северната страна на дърветата

Наранена кора

Тези скици са направени на различни места, но бележките към тях помагат да си припомните точно как е било. Тези спомени са една добра основа, за да направите жива и неповторима картина.

Северното разклонение на Бишъп Крик, Калифорния

Дебел килим от шума

Светлина и сянка

Светлината е основен фактор при рисуването. Набелязвайте си във вашите скици откъде пада светлината. С тази информация ще ви е по-лесно да предадете светлосенките на точните им места. Така не само скалите и дърветата ще изглеждат естествено и реалистично, но и малки обекти, като клончета, шишарки, цветя или гъби по земята.

ДА ЗАЩРИХОВАМЕ ЕСТЕСТВЕНИТЕ ФОРМИ

Важно при заштриховането е да не се нанасят щрихите хаотично по листа, а да следват естествената форма на тялото, което рисувате. В дадения пример в стъпка 1 е показано не само откъде пада светлината, а и в каква посока падат сенките (вж. стрелките). В стъпка 2 със стрелки е маркирана посоката, в която тече водата.

Колкото по-точно изобразявате играта на светлосенките върху обектите в природата, толкова по-реалистични ще са вашите картини.

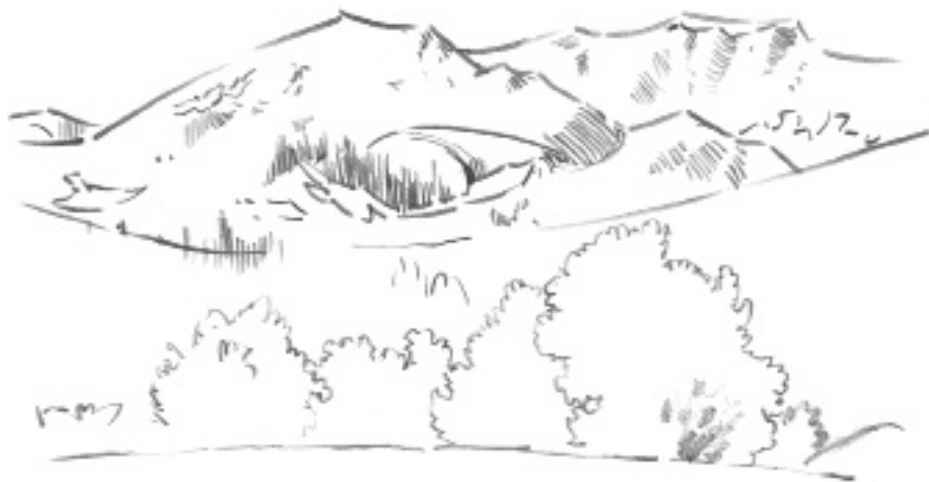

Път на водата

Рисуване на панорамен пейзаж

Тук ще разберете как най-лесно може да се нарисува и оживи един голям панорамен пейзаж.

Стъпка 1. Тази импозантна планина започва съществуването си върху листа като проста скица, нахвърляна с няколко щрихи.

Стъпка 2. С вертикални и диагонални щрихи е оформен релефът на скалите.

Стъпка 3. Готовата рисунка показва как с различни щрихи е направен този пейзаж – един планински масив с неговите гористи части и реката в подножието му. Поредиците от дървета са изобразени с фини, отвесни щрихи, а храстите пред тях с живи, подобни на драскулки и завъртулки щрихи. Релефът на скалите е предаден с нанесени под различен ъгъл успоредни щрихи.

Поглед към върховете

Пейзажът е прекрасен мотив както за картина, така и за графика. За да нарисувате пейзаж, на който да можете безкрайно да се наслаждавате, е необходимо да следвате няколко стъпки. Като начало трябва да си изберете мотив. След това можете да приложите различни техники, чрез които да определите разстоянието между обектите.

ВЪЗДУШНА ПЕРСПЕКТИВА

Чрез тази перспектива се създава чувство за пространство и дълбочина на картината. За да постигнете този ефект, трябва да обърнете внимание на няколко неща. Ако искате да нарисувате дърво, намиращо се в далечината, използвайте светлосиво и направете по-малко детайли отколкото при дърветата на преден план. По този начин картината ви ще придобие естествена дълбочина. За да илюстрираме този метод на работа, сме избрали невероятната панорамна гледка към скалата Халф Доум в националния парк „Йосемити“ в Калифорния (вж. снимките вдясно).

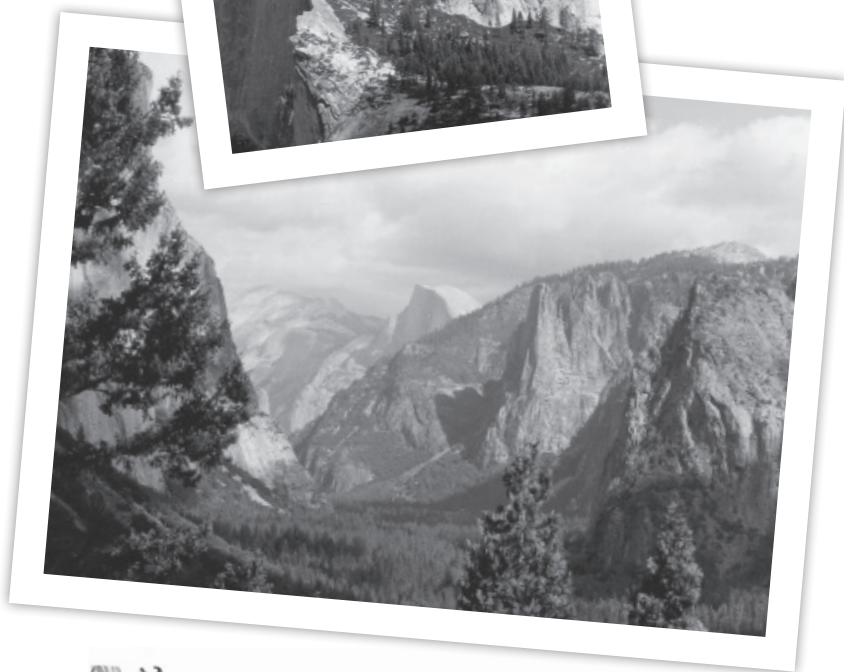
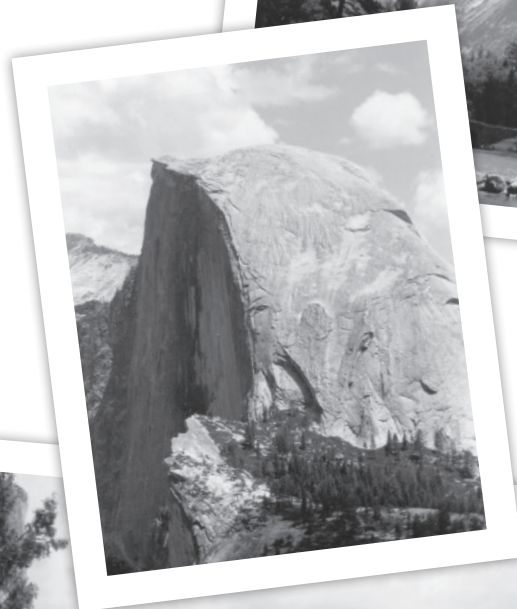

Стъпка 1. Разгледайте снимката вдясно, а след това скицата. Първо нарисуйте контурите, като използвате добре подострен молив *NB*. Важно е да не обърщате внимание на детайлите и да скицирате основните обекти, създавайки правилната перспектива.

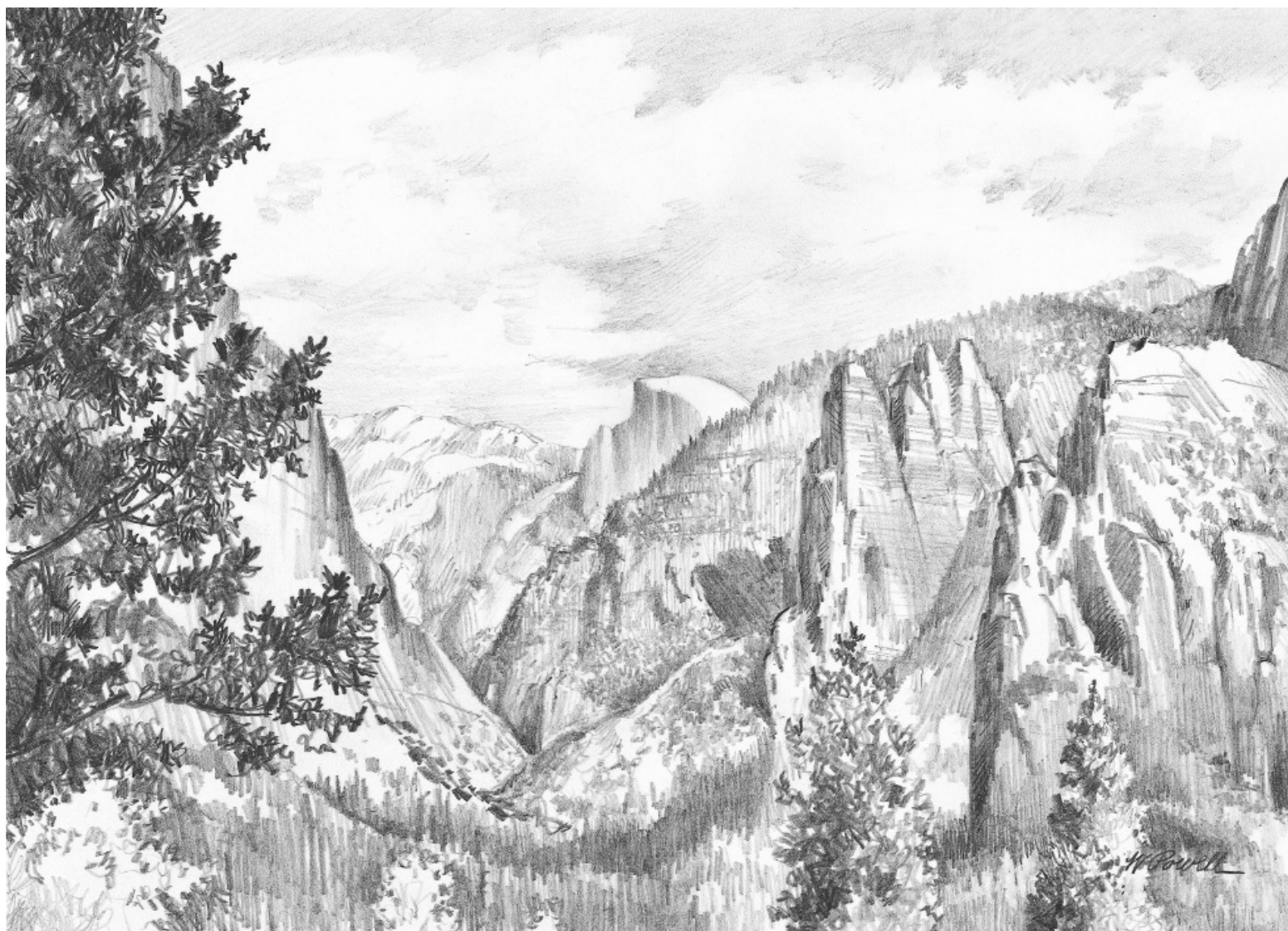

Стъпка 2. Съсредоточете се върху по-големите скали, без да обърщате внимание на детайлите. Виждате ли по-тъмно оцветения връх на скалата в средата на картината? Това място ще ви служи за ориентир, когато местите погледа си от картината към скицата и обратно.

Избор на мотив Всяка от тези три снимки дава различен поглед към пейзажа и внушава различни емоции. За мотив е избрана третата снимка.

Стъпка 3. Нарисувайте дърветата и храстите, разположени на преден план. Използвайте молив *NB* със заоблен връх и нанасяйте вертикални щрихи, за да изобразите дърветата в долината. Подчертайте върховете на дърветата, като използвате добре подострен молив *NB*. След това заштриховайте и оформете повърхността на скалите.

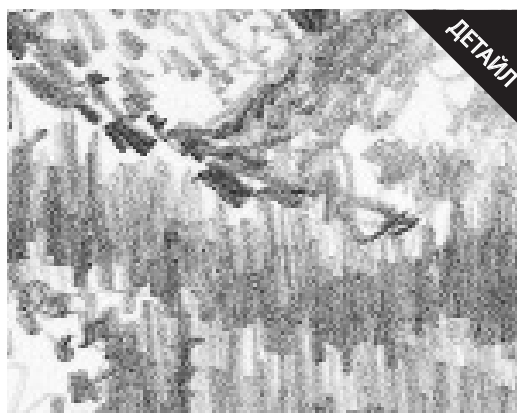

Стъпка 4. Картината постепенно придобива завършен вид. Сравнете сивите тонове на картината с тези на снимката. С молив 2В нанесете последните щрихи.

ДЕТАЙЛ

Дървета на преден план Листата на дърветата са най-тъмните обекти. Използвайте добре подострен молив *HB*, за да защриховате листата. Нанасяйте щрихи в различни посоки и използвайте различни нюанси на сивото. С молив 2В нанесете още тъмни щрихи.

ДЕТАЙЛ

Дървета на заден план В средата на картината са дърветата в долината. Те са отбелязани само с меки вертикални щрихи и контрастират с детайлно нарисваните дървета на преден план. С мек молив направете тъмните участъци, а с твърд светлите. С молив *HB* нарисуйте и по някой връх на дърво.

ДЕТАЙЛ

Скали на преден план Скалите изглеждат естествено, ако оставите бели местата, където се отразява светлината, и затъмните страни, които са в сянка. С няколко вертикални линии направете ръбовете на скалите, а с по-дебели вертикални щрихи пресъздайте стръмните склонове.

ДЕТАЙЛ

Скали на заден план За да изобразим планините в далечината, трябва да нанасяме леки и тънки щрихи. Обърнете внимание, че небето над скалата Халф Доум е по-тъмно, отколкото над върха на планината. Нанесете леки щрихи, за да изобразите далечните планински върхове, като оставите някои места бели.

Перспективата в пейзажа

Перспективата се използва най-често при рисуване на пейзажи. На тази рисунка е изобразена полупустинна местност, където много добре може да се види как е използван принципът на перспективата.

Тук художникът първо е нарисувал скицата на самото място, а е довършил картината в собственото си ателие в роди-

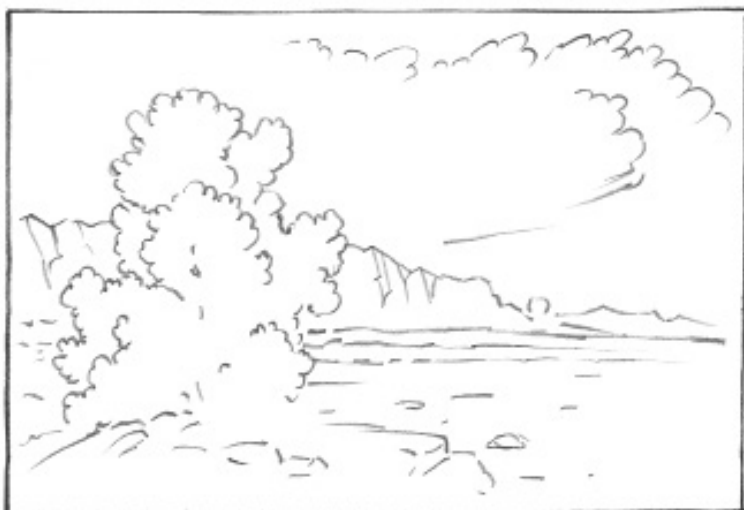
ната си по снимка и записки в бележника си. Така например от записките си е знаел, че „дървото“ в предния план на картината, което се набива на очи, е индигов храст. Такива тънки подробности придават на малкия, бързо нахвърлян мотив изненадваща жизненост.

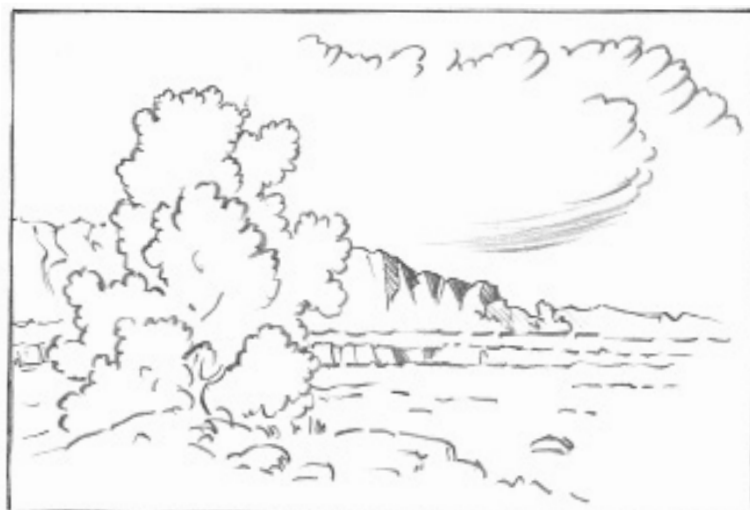
Стъпка 1. Като начало скицирайте контурите на основните елементи, които са важни за изграждането на перспективата, а именно: храста на преден план, планинската верига, облаците и небето в далечината.

Стъпка 2. Довършете скицата възможно най-правдиво, като добавите нови детайли и изтриете спомагателните линии, от които вече не се нуждаете.

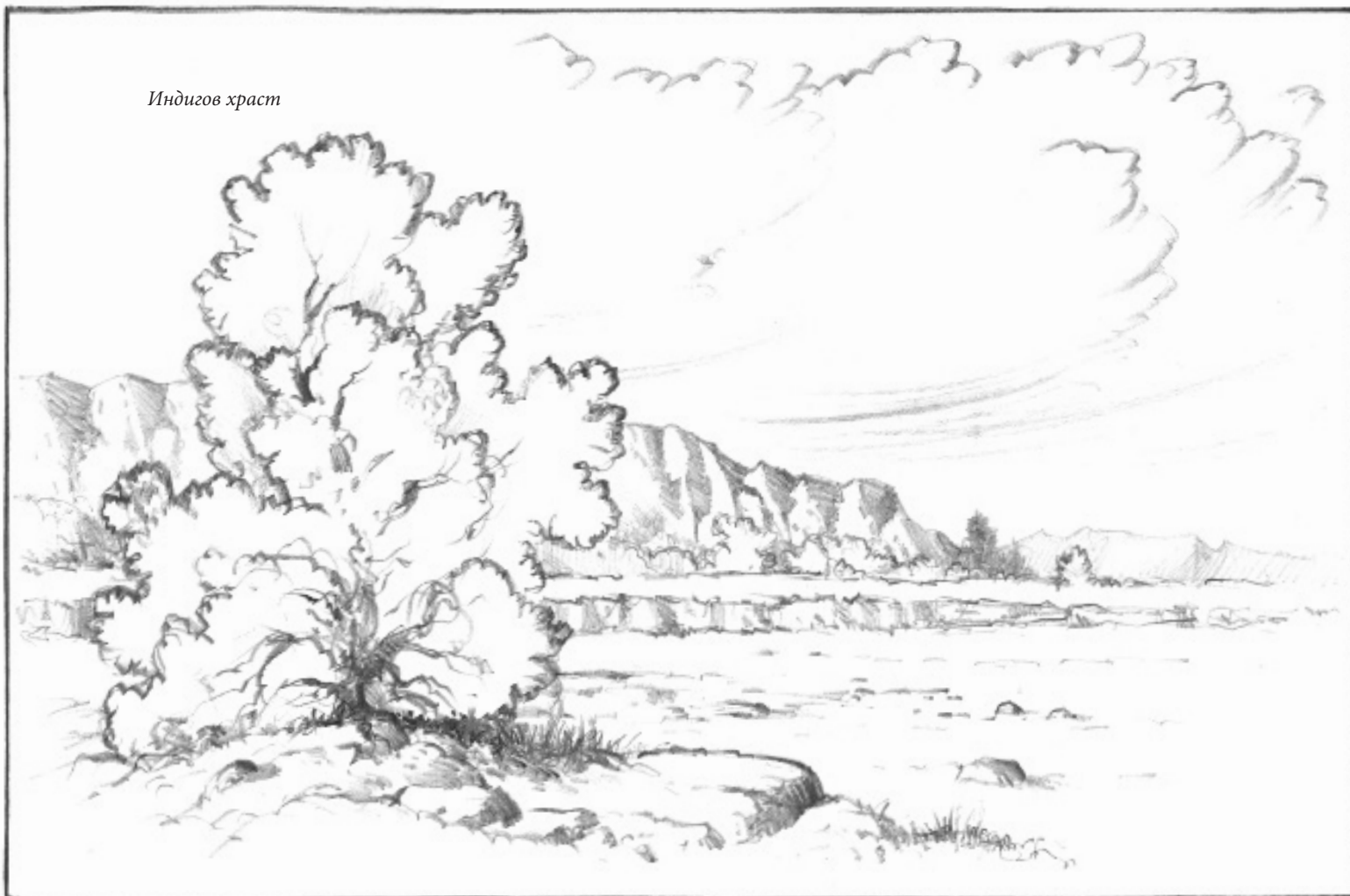

Стъпка 3. Нанесете важните детайли: листата на храста, структурата на скалите, неравномерните краища на облаците и основната структура на равнината.

Стъпка 4. Нанесете първите светлосенки и придайте форма и обем.

Индигов храст

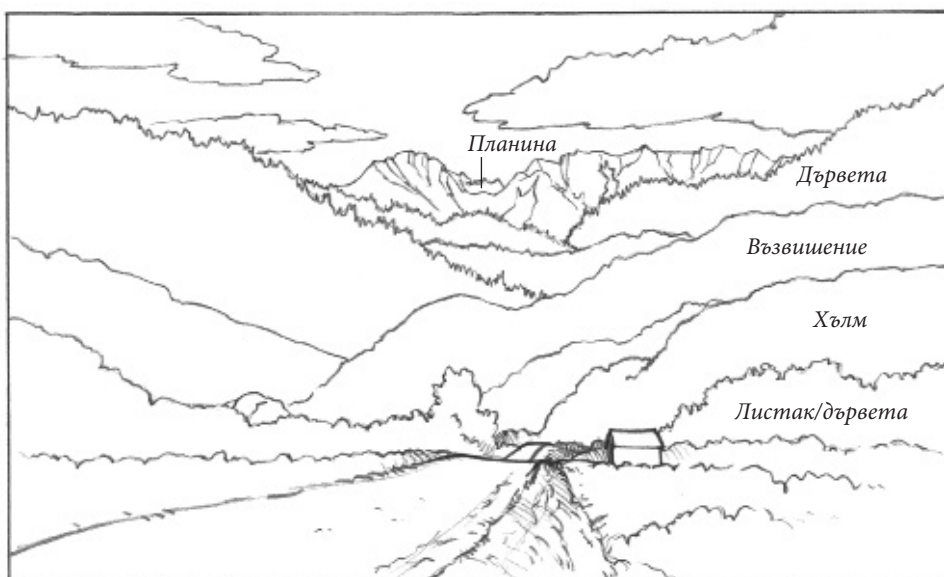

Стъпка 5. Този мотив изглежда толкова жив, защото е изработен много чисто. Не застрихвайте до последен детайл. Тук целта е наблюдаващият да се наслади на дълбочината на пейзажа, а не погледът му да скача от детайл на детайл.

ИЗМЕСТВАНЕ НА ФОКУСА

Много е лесно да се създаде илюзия за дълбочина. Разгледайте добре примера вдясно. Пътят все повече се стеснява, изгубвайки се в далечината. Възвишенията на планината се припокриват едни други. За да се отклони погледът на зрителя от набиващите се резки линии на възвишенията, е нарисувана малка къща вдясно, която привлича погледа върху себе си и по този начин измества фокуса на картината.

Упражнявайте се по този начин да създавате картини с такъв обикновен пейзаж. Експериментирайте с различни видове храсти и дървета – те променят много един пейзаж. Рисувайте пътищата като две линии, които постепенно се сближават.

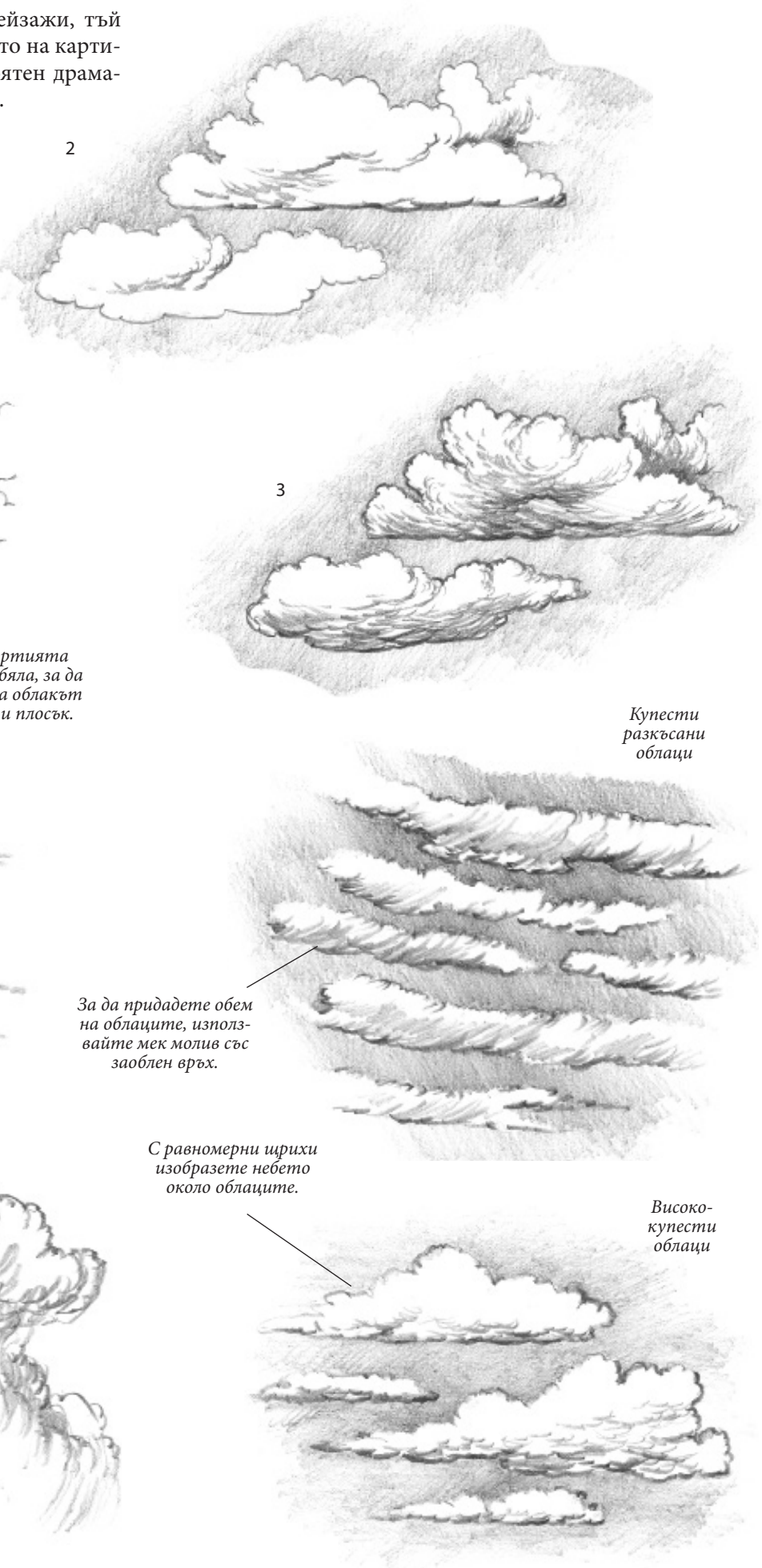

Рисуване на облаци

Облаците трябва да отсъстват в малките пейзажи, тъй като много силно влияят върху настроението на картината. Някои облаци внасят в картината невероятен драматизъм, други придават спокойствие и хармония.

Скициране на група облаци Като натискате леко с молив 2B, направете основната скица на облаците. След това заштриховайте небето около облаците, като работите с широката страна на графита. Така облаците ще изглеждат обемни, меки и пухкави.

Разгледайте внимателно облаците, на тази страница. Упражнете се да ги рисувате. Постарайте се да изобразите както меки, леко плуващи облаци, така и облаци, напомнящи фино разпростряна сива пелена. Когато видите по-интересни облаци на небето, нарисувайте ги.

1

2

3

Тук хартията остава бяла, за да изглежда облакът тънък и плосък.

Нишковидни перести облаци

Купести разкъсани облаци

За да придадете обем на облаците, използвайте мек молив със заоблен връх.

Купесто-дъждовни облаци

С равномерни шрихи изобразете небето около облаците.

С хартиения тампон можете да постигнете тези междинни тонове.

Висококупести облаци

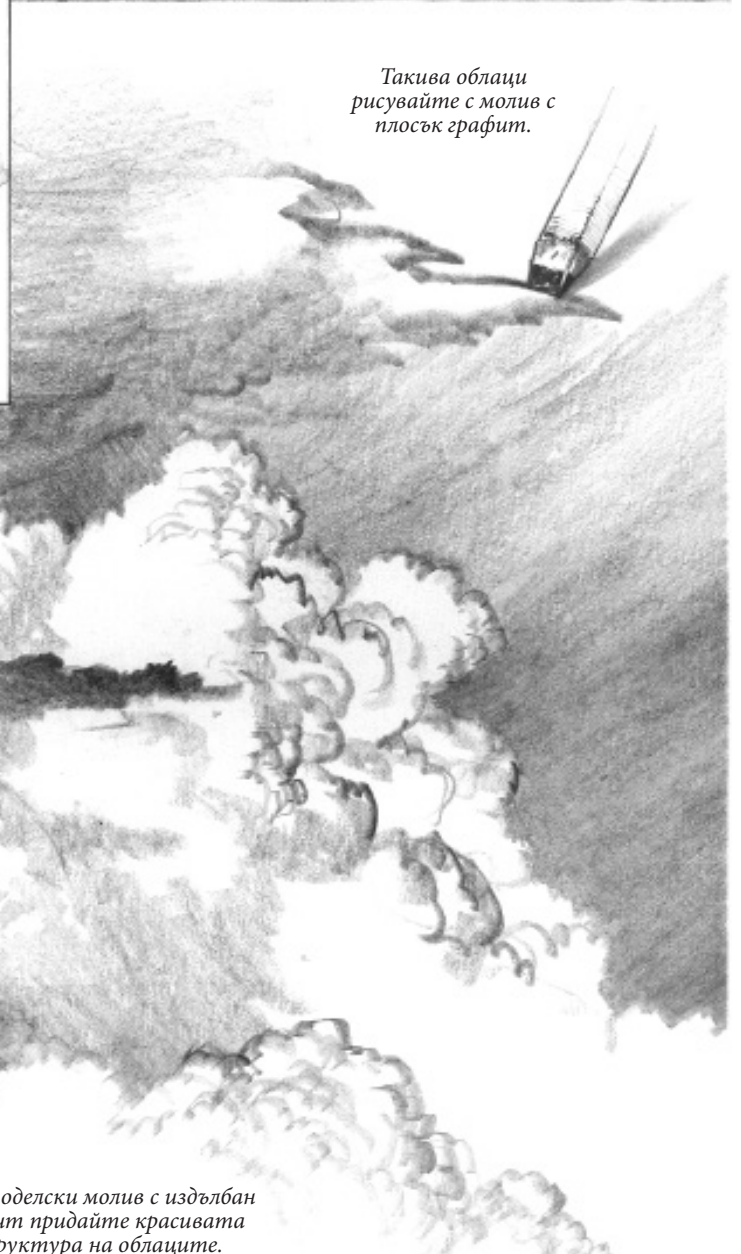
Техники на заштриховане На тази страница е показано как с различните техники на заштриховане са предадени различни видове облаци и тяхното въздействие върху наблюдателя. Устремените нагоре щрихи в картината горе пресъздават сила и динамика. Картината с голяма група пухкави облаци излъчва спокойствие.

За да постигнете тези разнообразни ефекти, използвайте моливи с различна твърдост и с различно оформени върхове. С пръсти или със страничната част на хартиения тампон размазвайте големите повърхности. Малките места обработвайте с върха на хартиения тампон.

Тук е показана позицията на молива, когато рисувате контурите на облациите.

Такива облаци рисувайте с молив с плосък графит.

С плоската страна на графита на молив 2B нарикувайте тези тъмни дъждовни облаци.

С дърводелски молив с издълбан графит придайте красивата структура на облациите.